

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 140.—
Pe o jumătate de an Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poșta)
Telefon Nr. 182

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 12
Prețul inseratelor:

Un șir petiț 8 Lei pentru fiecare publicare

Imprumutul intern

De acum înainte, până la sfârșitul lunii Noemvrie a acestui an, publicul nostru va avea mereu prilejul de a auzi vorbindu-se despre imprumutul intern. De fapt, e și o problemă foarte însemnată. De aceea, în șirele ce urmează, noi vom căuta să tâlcuim pe înțelesul tuturor ce înseamnă acest imprumut intern și care este rostul lui.

Toată lumea poate vedea, că Statul nostru luptă cu mari greutate și lipsuri. Veniturile au tot scăzut, de câțiva ani încoace, fiindcă oamenii nu au mai plătit așa de bine, ca mai înainte. Nu că n'ar fi vrut, ci din pricina că n'au putut. Plugarii neavând nici un câștig din vite, bucate etc., și fiind greu apăsați de povara datoriilor (până când nu s'a adus legea conversiunii), au început a nu-și mai plăti dările și alte îndatoriri către Stat, județ și comună, cari și așa sunt destul de mici.

Meseriașii și negustorii au dat și ei înapoi, pe deoparte din pricina, că lumea țărănească și-a scăzut în chip simțitor cumpărăturile, iar pe de altă parte din pricina, că Statul i-a împovărat peste măsură cu tot felul de dări și taxe. Mulți dintre ei s'au văzut nevoiți să-și închidă prăvăliile, sau să-și înceteze meșteșugul ce l-au purtat atâta vreme.

Tânjind și desorganizându-se comerțul și industria, a suferit și Statul, fiindcă veniturile sale cele mai mari le scoate dela negustori și industriași. Iar când aceștia nu lucrează, nu încasează nici Statul.

Vedem, prin urmare, că veniturile Statului s'au împușinat, pe toată linia, în anii din urmă. Dar cheltuielile? Oare au scăzut și ele în aceeași măsură?

Răspunsul e că n'au scăzut deloc. Dimpotrivă, unele au sporit. Între acestea, primul loc îl ocupă lefurile și pensiile funcționarilor. Nu mai vorbim despre cheltuielile în legătură cu apărarea națională, cari sunt de cea mai mare însemnatate și cari trebuiesc mereu sporite.

Așa stând lucrurile, în chip firesc am ajuns la situația bănească foarte grea de azi. Statul abia mai poate face față cheltuielilor, de pe o zi pe alta. Și, de multe ori, sunt nevoi grabnice, cari nu pot fi împlinite.

Vedem, prin urmare, că Statul are mare lipsă de bani. Dar se pune întrebarea: Unde să-i găsească? În străinătate? A fost o vreme când străinătatea ne dădea ușor bani, dar astăzi nu mai merge așa ușor. Și în afară de asta, țările străine pun condiții ce nu pot fi primite.

Dar se pune și întrebarea următoare: Oare în țară nu se găsesc bani? În lada lui cutare, sau în șerparul lui cutare?

Întrebarea e bine pusă și răspunsul nu poate fi decât: Da, se găsesc bani în țară, destul de mulți, dar stau doști bine și cei ce-i au nu prea vreau să-i scoată la lumina zilei, de frică să nu-i piardă.

Întrebarea de mai sus și-a pus-o și Statul și răspunsul e acelaș.

Și, fiindcă nevoia de bani e foarte mare, s'a hotărât să facă un *imprumut intern*, adică să se împrumute cu bani dela cetățenii săi.

Acest imprumut e botezat „imprumutul de înzestrare a țării”, fiindcă banii ce se vor strânge urmează să fie băgați în lucrări de ridicare a țării: ajutorarea agriculturii, refacerea drumurilor, înzestrarea armatei etc.

După cum se vede din prospectul de emisiune publicat în pagina 6-a, statul îmbie cetățenilor condiții foarte bune. În primul rând, subscriitorul unei obligațiuni de 1000 lei valoare nominală, nu trebuie să verse bani decât 880 lei. Ba, mai mult; împrumutul Statul cu 880 lei, iar el îți dă înapoi 1200 lei, plus dobânda de 4 și jumătate la sută pe an. Mai sunt și alte avantaje,

cari pot fi cunoscute din prospectul de emisiune din pag. 6-a.

Prin urmare, publicul poate să subscrie cu inima împăcată la acest imprumut, fiindcă, pe deoparte, va face o afacere foarte bună, iar pe de altă parte, are toate asigurările, că avutul său este ferit de orice pericol.

Și nu trebuie uitat, că dacă publicul ar refuza să scoată banii de prin lăzi, Statul ar avea alt ac de cojocul lor și anume inflația. Însă în acest caz, cei ce au ținut banii adunați ar suferi pierderi mari.

Iată, prin urmare, că este chiar în interesul celor ce au bani să subscrie cât mai mult la imprumutul intern, făcând ca el să reușească. E de prisos să mai spunem, că e și o datorie patriotică, pentru noi toți, căci e vorba de interesele superioare ale Statului nostru.

Pentru pacea Europei

Conferințele Consiliului Miceii Înțelegeri și al Înțelegerii Balcanice la Belgrad

După ce corpul neînsuflețit al Regelui Alexandru — răpus într'un chip atât de mișelesc la Marsilia — a fost așezat spre veșnică odihnă în cripta dela Oplenatz și după ce amuțit glasul tânguitor al clopotelor din întreaga Iugoslavie și suspinele populației îndurerate, la Belgrad a început o mare acțiune diplomatică, asupra căreia s'au așezat privirile întregii lumi. Prezența în capitala Iugoslaviei a șefilor celor două state: M. S. Regele Carol II al României și dl Lebrun, președintele Franței, precum și a tuturor miniștrilor de externe din țările ce alcătuiesc Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, era un semn, că acolo se vor lua hotărâri deosebit de importante, pentru politica Europei.

Lucrările Consiliului Miceii Înțelegeri

În ziua ce a urmat după înmormântarea Regelui Alexandru, adică Vineri 19 Oct. a. c., miniștrii de externe ai țărilor din Mica Înțelegere, d-nii Titulescu, Beneș și Jeftici, s'au întrunit spre a se sfătui asupra situației create pe urma fîrosului asasinat dela Marsilia. Consfătuirea a ținut mai multe ore, după care Consiliul Miceii Înțelegeri (cei trei miniștri de externe mai sus amintiți) au dat următorul:

COMUNICAT:

În prezența evenimentelor tragice cari au lovit de curând Iugoslavia și Franța, președintele Miceii Înțelegeri a convocat Consiliul Permanent în sesiune extraordinară, la Belgrad, în ziua de 19 Octombrie 1934.

Consiliul socotește, că prima sa datorie este de a exprima națiunii iugoslave adâncă sa durere pentru dispariția marelui său Suveran, Regele Alexandru al Iugoslaviei.

Consiliul trimite în acelaș timp condoleanțele sale sincere națiunii franceze, pentru pierderea marelui făuritor al păcii, care era Louis Barthou.

Deodată cu examinarea situației politice generale, Consiliul s'a ocupat de

împrejurările în cari s'a produs atentatul dela Marsilia. El a ajuns la concluzia, că este vorba de o crimă, care, fiind săvârșită sub influența forțelor lucrând dincolo de frontiere, se ține de politica externă.

Intr'adevăr, în ultimul timp, s'au produs un mare număr de acte teroriste, al căror scop era să atingă anumite țări în situația lor internațională, câștigată și de a lipsi statele ajunse de curând la unitatea națională de servitorii lor cei mai încercați. Această anarhie internațională atinge culmea astăzi prin moartea unui mare Rege, între toți iubit și respectat.

Astfel, în prezența unei asemenea situații, Consiliul Permanent al Miceii Înțelegeri socotește necesar ca toate statele să colaboreze într'un spirit de pace, în calm și cu obiectivitate, pentru ca răspunderile actuale să fie stabilite. Deasemenea ei cer ca să fie luate măsurile care să împiedice pe viitor repetarea unor asemenea acte.

Intr'adevăr, dacă măsuri internaționale apropiate n'ar fi luate și dacă ele n'ar fi aplicate cu toată sinceritatea și bunăvoința, Consiliul Permanent consideră că s'ar ajunge la conflicte din cele mai grave.

Doliul strânge legăturile

Ori ce ar fi, statele Miceii Înțelegeri nu se vor lăsa să fie abătute dela politica lor actuală prin acte de terorism. Mai mult ca nici odată, doliul adânc care lovește strânge legăturile care unesc statele Miceii Înțelegeri. Guvernele lor declară solemn solidaritatea lor absolută cu Iugoslavia și se angajează să execute cu o strictețe crescută angajamentele contractuale, cari le leagă și să continue cu o energie neobosită politica pe care au practicat-o până astăzi.

Alexandru I și Barthou

De altfel, Consiliul Permanent este hotărât să facă toate străduințele potrivite cu interesele Miceii Înțelegeri, pentru ca politica de cooperare și de apropiere, urmărită cu atâta râvnă și sacrificiu de M. S. Regele Alexandru și de președintele Barthou, să fie realizată.

Regele Alexandru a fost înfăptuitorul și simbolul unității naționale iugoslave și unul din marii sprijinitori ai Uniunii țărilor din Mica Înțelegere, după cum președintele Louis Barthou va rămâne pentru țările noastre apărătorul cel mai strălucit al neștirbirii granițelor.

Cele trei guverne ale Micei Înțelegeri vor rămâne credincioase cu pietate acestei mari moșteniri.

Consiliul Permanent al Micei Înțelegeri s'a prezentat la Palatul Regal din Belgrad Majestății Sale Regele Carol și A. S. R. Principelui Regent Paul, pentru a le expune în amănunt rezultatul lucrărilor sale. M. S. Regele Carol și A. S. R. Principele Regent, în numele Regenței Iugoslave, au binevoit să dea Înalta Lor aprobare deciziunilor luate.

Belgrad 19 Octomvrie 1934

In după amiaza aceleași zile, s'a întrunit, sub președinția d-lui Maximos, ministrul de externe al Greciei, Consiliul Permanent al Înțelegerii Balcanice, din care fac parte următoarele țări: România, Iugoslavia, Grecia și Turcia. După lungi debateri asupra nouilor stări politice, Consiliul Înțelegerii Balcanice și-a însușit în întregime comunicatul Consiliului Permanent al Micei Înțelegeri publicat mai sus.

De aci se vede, că Grecia și Turcia vreau să facă în viitor aceiași politică ca Mica Înțelegere (România, Iugoslavia și Cehoslovacia). Numai Bulgaria rămâne delături.

Se apropie ziua de 15 Noemvrie!

In atenția datorașilor cari au intrat în conversiune

Mai sunt două săptămâni bune până la 15 Noemvrie, când datorașii cari se bucură de prevederile legii conversiunii (atât cei dela sate, cât și cei dela orașe) trebuie să plătească prima rată a datoriei lor.

La timpul său, am fost publicat, în foaie, toate lămuririle în legătură cu chipul în care datorașii urmează să-și plătească datoriile. Arătăm, cu acel prilej, că sumele datorate de debitorii agricoli se împart în 34 de părți (rate), urmând ca în fiecare an să plătească două rate. Aceștia, prin urmare, se scapă de datorii în decurs de 17 ani. Datoriile debitorilor urbani (dela orașe) trebuesc plătite în 10 ani, în 20 de rate.

Prima rată, atât datorașii agricoli, cât și cei dela orașe, urmează să fie plătită până la data de 15 Noemvrie 1934. Cine nu plătește până la această dată va suferi decăderi foarte neplăcute. E bine să se știe, că nu se va da nici o amânare de plată. Așa declară mereu guvernul. Amânarea s'ar fi dat numai în cazul, că am fi avut un an agricol neobișnuit de rău, ceeace, mulțumită lui Dumnezeu, nu s'a întâmplat.

Ce pătesc cei ce nu plătesc

Credem că e bine să amintim cu acest

Ce scriu ziarele străine despre comunicatul Micei Înțelegeri și al Înțelegerii Balcanice

Ziarele bulgare își arată mulțumirea, că atentatul dela Marsilia nu pare să fi adus nici o atingere bunelor legături dintre Bulgaria și Iugoslavia. Deasemenea, ele își arată satisfacția pentru felul în care au fost redactate comunicatele Micei Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice, cari — scrie ziarul „Cambana” — nu aduc nici o atingere prestigiului și intereselor Bulgariei.

Ziarele italiene au primit cu calmitate comunicatul Micei Înțelegeri. Acest fapt este socotit în cercurile politice, ca o dovadă despre voința de împăciuire a guvernului italian, în ce privește politica internațională.

Ziarele franceze au făcut o primire minunată comunicatului Micei Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice, arătându-și, în același timp satisfacția, că pentru întâia dată vād înfăptuindu-se o politică comună a celor două grupări.

Astfel, ziarul „Le Figaro” scrie: „Comunicatul este perfect, din toate punctele de vedere. Tot ceea ce trebuia spus este formulat cu limpeziciune, cu tărie, cu măsură, înțelepciune și cu simț politic. El face cinste celor cari l-au redactat. În clipa în care Europa a suferit o lovitură, care ar fi putut fi mortală, trebuie să ne felicităm, că oamenii de stat ai Micii Înțelegeri și ai Înțelegerii Balcanice nu s'au lăsat călăuziți de alte considerațiuni decât acelea ale răspunderilor lor superioare”.

prilej ce urmări vor suferi datorașii cari nu vor plăti prima rată, la 15 Noemvrie a. c.

Articolul 14 din legea conversiunii spune, că în caz de neplată a unei singure rate, chiar față de unul dintre creditori, creditorul neplătit va putea urmări fructele naturale sau civile, sau veniturile de orice fel ale debitorului.

Prin fructe naturale, legea înțelege produsele pământului (cereale, fânături, lemne etc.) și produsele animalelor (lână, lapte, ouă etc.). Prin fructe civile se înțeleg veniturile în bani (chiriile, arenzile, procentele etc.).

Prin urmare în caz de neplată a primei rate, creditorul se poate îndestula, pentru suma ratei, din aceste fructe naturale și civile.

Ce se întâmplă cu aceia cari nu plătesc două rate, una după alta, nu spunem acum, fiindcă a doua rată urmează să fie plătită numai la 15 Maiu 1935. Deocamdată, interesează numai scadența dela 15 Noemvrie 1934.

Credem că oamenii noștri își vor cunoaște pe deplin datoria și nu vor aștepta să vină legea cu constrângerile ei.

Eri ciumă, azi mumă

Guvernul, pregătind o nouă lege administrativă, își însușește principiile de bază ale legii făurite de național-fărăniști, în 1929

In legea noastră fundamentală, în Constituție, scrie negru pe alb, la articolul 108, că legile administrative ce se vor aduce vor avea la temelie principiul descentralizării.

De porunca aceasta, însă, n'au ținut seamă nici guvernele liberale, nici cel averscan din 1926, fiind obișnuite să nesocotească orice lege, chiar dacă ea se numește Constituție. Singur guvernul național-fărănesc din 1929, prezidat de dl Iuliu Maniu, și-a ținut de a sa datorie să împlinească porunca Constituției, cu privire la descentralizarea administrativă. Și astfel, acest guvern a pregătit cunoscuta lege administrativă, împotriva căreia liberalii, mai ales, s'au aruncat cu toată furia, spunând că e o lege ce primejdueste unitatea țării. Înființarea directoratelor, în deosebi, a fost, combătută într'un chip nemaipomenit.

Legea a fost totuși alcătuită și începută și punerea ei în aplicare. Dar a venit în 1931 la putere guvernul năuc și neghiob al cârdășiei Iorga-Agetoianu, care a săvârșit atâtea prostii, între cari și abrogarea

(desființarea) părților principale ale legii de descentralizare administrativă. Lucrul acesta, liberalii l-au aplaudat atunci, cu toată puterea.

Dar au trecut anii și țara s'a încredințat, că tot legea alcătuită de guvernul dlui Maniu a fost cea mai bună. Și s'au încredințat de lucrul acesta chiar și liberalii cei încăpăținați. Ca urmare, voind să aducă o lege administrativă, se vād acum nevoiți să se împrumute dela principiile legii din 1929, cărora le dau alt nume, pentru ca să pară că este o creație a lor.

Astfel, plănuiesc să înființeze din nou directoratele — pe cari le-au criticat cu atâta înverșunare — cărora însă vor să le dea un nume nou: *ținuturi*. În fruntea acestor ținuturi vor sta „rezidenți provinciali” ca să nu le spună directori ministeriali, cum era în legea din 1929.

Era vorba să se reducă și numărul județelor la 26, însă ultimele știri spun, că le vor lăsa așa cum sunt.

Proiectul de lege al legii administrative nu este însă terminat. Cu toate acestea

se știe, că legea ce se va aduce se va întemeia pe principiul descentralizării, împrumutat din legea organizării administrației locale, făurită de guvernarea naț.-țăr.

Nu e greu de văzut, că lucrul acesta înseamnă o grea înfrângere pentru liberali. Faptele o dovedesc pe deplin.

După terminarea manevrelor regale

Manevrele regale, cari au început în primele zile ale lunii de față și s'au desfășurat în împrejurimile Alba-Iuliei, au luat sfârșit.

Aceste manevre au avut mai multe scopuri: de a deprinde pe comandanți și statele majore cu situațiuni, cât mai asemănătoare cu cele din războiu; să desăvârșească instrucția trupelor și să probeze funcționarea serviciilor și transmisiunilor (telefoane, semnalizări etc.) la operațiuni în munți; să experimenteze (să probeze) transporturile cu automobilele și motorizarea artileriei. Totodată, s'a făcut o încercare despre felul cum îndeplinesc Căile ferate transporturile de trupe și materiale, pentru caz de războiu.

Ținutul în care s'au desfășurat manevrele a fost destul de neprielnic mișcării trupelor, fiind acoperit în mare parte cu păduri și fiind lipsit de căi bune de comunicație. Prin urmare, a fost nevoie de o mulțime de lucrări pregătitoare ca: reparațiuni de drumuri, poduri, linii telefonice etc. Cu toate acestea, trupele au înălțat cele mai multe piedeci, dovedind o desăvârșită pricepere pentru asemenea lucrări. Astfel, în punctul de pe Mureș din fața comunei Drâmbări, s'a construit un pod minunat, care a adus mari servicii manevrelor, iar acum populației.

Directorul manevrelor a fost dl general Nicolae Samsonovi, inspector de armată, iar serviciul de arbitraj (judecare) a fost pus sub comanda d-lui general Sichitiu.

Un rol important, la aceste manevre, l-a avut aviația, precum și alte aparate moderne de luptă (de ex. tancuri). Aprovizionarea s'a făcut, tot timpul, în condiții bune. Trupa a avut la timp hrană caldă. Serviciul sanitar deasemenea a funcționat bine.

Manevrele regale s'au încheiat cu o impunătoare paradă militară, în ziua de 23 Octomvrie a. c., ce a avut loc la marginea cetății Alba-Iulia, în fața Suveranului, a primului ministru Gh. Tătăreanu și a înalților comandanți.

Intre Ungaria și Polonia

Am scris și noi în foaie și au scris toate gazetele din țară despre ținuta ciudată ce și-a însușit-o Polonia, în timpul din urmă. Cu surprindere am putut constata și cu noi și țările prietene și aliate, ca Franța, Cehoslovacia, Iugoslavia etc., că Polonia se apropie tot mai mult de Germania și Ungaria, cari, precum se știe, urmăresc schimbarea așezării de azi a granițelor, adică schimbarea tratatelor de pace.

Ungurii, bineînțeles, saltă de bucurie când constată această nouă ținută a Poloniei. Ca urmare, ei fac tot ce le stă în putință, ca să se vâre cât mai mult în suflul Polonezilor, căutând pe altă parte să-i facă pe aceștia (pe Polonezi) să se îndepărteze de prietenii lor de eri.

In lumina acestor considerații trebuie văzută și vizita ce a făcut-o prim-ministrul Ungariei, Gömbös, la Varșovia, capitala Poloniei, a doua zi după săvârșirea atentatului dela Marsilia (când toată Europa plângea de durere).

Comunicatul oficial ce s'a dat de guvernul polon arată, că deocamdată, între cele două țări s'au pus temeliile unei conlucrări intelectuale, urmând ca mai târziu, această conlucrare să se întindă și de tărâmul economic.

Presa franceză, scriind despre vizita lui Gömbös la Varșovia, își arată nedumerirea cu privire la manevrele suspecte ale Ungariei și mai spun și aceea, că șeful guvernului maghiar nu i-s'a făcut primirea la care se aștepta.

Ce se petrece în alte țări

FRANȚA. Guvernul francez, în frunte cu dl Doumergue, plănuiește modificarea unor părți din Constituția Franței. E vorba, în primul rând, să se întărească puterea executivă și anume în sensul, ca șeful guvernului să aibă dreptul de a dizolva Camera.

IUGOSLAVIA. Guvernul iugoslav, de sub președinția lui Nicola Uzunovici, luând ființă Regenta, și-a dat demisia (potrivit Constituției). Regenta iugoslavă, însă, și-a însărcinat tot pe Uzunovici cu formarea noului guvern. Acesta și-a și dus la îndeplinire sarcina primită, prezentând Regentei o listă pe care figura aproape tot vechiul guvern. În noul guvern au mai intrat: dr. Voia Marinkovici și Srškici, foști prim-miniștri, ca miniștri fără portofoliu, iar generalul Jifcovic, fost și el prim-ministru, ca ministru al armatei. Noul guvern iugoslav cuprinde 1 sloven, 4 croați și 11 sârbi. Ziarele străine scriu, că Uzunovici a primit pe lista sa numai pe acele persoane, cari au declarat solemn, că vor urma politica de până acum a guvernului.

INFORMATIUNI

DESPRE DI IULIU MANIU am scris în numărul trecut ai foii, că a fost doborât la pat de o răceală destul de puternică. Acum avem fericirea de a putea anunța, că d-sa este pe deplin restabilit și că în zilele acestea își va relua activitatea publică.

DI NICOLAE TITULESCU, ministrul nostru de externe, va pleca, spre sfârșitul acestei luni, la Ankara (capitala Turciei), unde se va ține un Consiliu al Intelegerii Balcanice.

DESVELIREA BUSTULUI MARELUI ROMÂN, MIHAI VELICIU. Duminică 21 Oct. a. c., a avut loc la Chișineu-Criș (jud. Arad), desvelirea bustului marelui Român și memorandist, Mihai Veliciu (a cărui strălucită personalitate am descris-o pe larg în numărul trecut al foii noastre). La această solemnitate, care a fost în același timp și o manifestație națională, a luat parte un public pe peste 3000 persoane, în frunte cu P. S. S. episcopul Grigore al Aradului, Al. Lapedatu, ministrul cultelor, dr. Ioan Suciu, inițiatorul ridicării bustului etc., etc.

PRELUNGIREA STĂRII DE ASEDIU. Printr-o ordonanță a Comandamentului Corpului II Armată se aduce la cunoștința publică prelungirea stării de asediu încă pe 6 luni, dela data de 10 Octombrie 1934. — Oare până când o va duce guvernul cu asemenea măsuri?...

S'AU CIOCNIT DOUĂ AEROPLANE LA MANEVRE. În ziua de Duminică 21 Oct. a. c., în toiul desfășurării manevrelor, s'a întâmplat o nenorocire înfrigorantă. Două aeroplan, din flotila de luptă București, cari sburau pe deasupra terenului de operațiuni (între comunele Cricău și Galda de sus, lângă Teiuș) cu o viteză de 350 kilometri pe oră, s'au ciocnit în zbor. Unul din avioane era condus de căpitanul Aristid Dumitrescu, iar celalalt de locotenentul Nic. Constantinescu. Ciocnirea a fost groaznică și aeroplanele s'au prăbușit sfărțate la pământ. Totuși, locotenentul Constantinescu a izbutit să scape, ca prin minune, aruncându-se cu parașuta. În schimb, nefericitul căpitan, Dumitrescu a fost zdrobit într-un chip înspăimântător.

PROCESUL CELOR BĂNUIȚI CĂ AU UCIS PE CIUMETTI s'a judecat, zilele trecute, de către Curtea cu jurați, din București. Se știe, că Ciumetti era casierul „Gărzii de fier” și el a fost găsit mort, a doua zi după asasinarea lui I. G. Duca. Bănuelile s'au îndreptat spre comisarii de poliție, cari au fost însărcinați cu arestarea lui Ciumetti. Aceștia, însă, au tăgăduit cu îndârjire că ar avea vreo vină. După câteva zile de desbateri, neputându-se face nici o dovadă, Curtea cu jurați a achitat pe toți învinuiții și anume: comisarii Ion Ponoa, Ion Mateescu, Aurelian Negrescu și Emil Constantinescu.

CONGRESUL „FRĂȚIEI ORTODOXE ROMÂNE” LA SIBIU. În zilele de 27, 28 și 29 Octombrie 1934, va avea loc la Sibiu congresul general anual al „Frăției Ortodoxe Române”. Deodată cu congresul general al F. O. R.-ului se vor întruni tot la Sibiu și celelalte trei societăți ortodoxe „Oastea Domnului”, „Asociația Clerului Andrei Șaguna” și societatea „Sf. Gheorghe” a tineretului. În cursul celor trei zile cât va dura congresul asociațiilor religioase, se va desfășura un bogat program, alcătuit din liturgii arhieresti, conferințe, concerte religioase etc. Direcțiunea generală a Căilor Ferate a acordat participanților reducere de 75 la sută, pentru toată țara și care e valabilă între 26—30 Octombrie a. c.

PROFESORUL FORTU, șeful grupării „Blocul cetățnesc” a fost dat în judecată pentru „les-Maiestate”, săvârșită prin faptul, că a scris în ziarul său un articol necuviincios la adresa Suveranului.

INTOVĂRĂȘIRE PRIMEJDIOASĂ. Se pare, că dela un timp, încoace, Germania și-a îndreptat privirile spre Răsăritul îndepărtat, spre Japonia, care nutrește ca și ea mari planuri de cuceriri. Se mai știe, că și Japonezii sunt la fel de militariști ca și Germanii, dacă nu într-o măsură și mai mare. Și e lucru știut, că ceice se aseamănă se atrag și se împrietenesc. În timpul din urmă, s'a vorbit foarte stăruitor de o alianță militară secretă între cele două state. Tot ceace se poate. Acum aflăm, că Japonia și Germania au încheiat o convenție, potrivit căreia, Japonia se obligă să furnizeze Germaniei 1 milion tone soya (un fel de fasole, din care se scoate lapte) pe an, iar Germania îi furnizează în schimb muniții și materii chimice.

MINISTRUL DE EXTERNE AL UNGARIEI, Kanya a făcut o vizită la Roma, în același timp când primul ministru Gömbös se găsea la Varșovia. Între altele, Kanya a avut și o întrevedere cu Mussolini.

A MURIT GENERALUL VON KLUCK. În ziua de 19 Octombrie a. c., a încetat din viață, la Berlin, generalul german von Kluck, unul din marii comandanți ai ostirei germane din timpul marelui războiu. Se știe că generalul von Kluck comanda armata I-a germană, care avea drept țintă cucerirea Parisului. Însă înfrângerea suferită de Germani la Marna, le-a zădărnicit planurile trufăse.

SE AU DRAGI, CA PISICA ȘI CÂNELE. Lumea noastră va ghici, că este vorba despre d-nii Dinu Brătianu, șeful partidului liberal și Gh. Tătărăscu, șeful guvernului. Cei doi fruntași liberali încă de mult nu au ochi să se vadă, însă acum, în timpul din urmă, încordarea dintre ei a ajuns la culme. Dl Dinu Brătianu este hotărât să detragă orice sprijin și încredere d-lui Gh. Tătărăscu, care a început a lucra peste capul d-sale. Șeful guvernului (dl Tătărăscu) se folosește de mijloace, pe cari dl Dinu Brătianu nu le aprobă. Între acestea amintim: starea de asediu, cenzura, tinuta față de opoziție etc. Unde mai punem, că primenirea făcută, în sânul guvernului, la începutul lunii Octombrie, s'a făcut spre complectarea nemulțumire a șefului partidului liberal. Pe urma tuturor acestora, se prevede că va veni în scurt o ruptură fâțișă între cei doi fruntași liberali.

OSÂNDA JUNILOR CRIMINALI, (Dinescu, Rășcanu și Grigoriu), cari au ucis pe fostul deputat Eusebiu Popovici, din București, a fost scăzută, de Curtea de Apel, din Capitală, precum urmează: Pedepsa lui Dinescu, dela 12 la 10 ani închisoare, a lui Rășcanu dela 10 la 8 ani și a lui Grigoriu dela 3 la 2 ani.

UN GRUP DE ZIARIȘTI FRANCEZI au plecat în localitatea Janka Puszt, din Ungaria, unde e sediul teroriștilor croați, cari au pus la cale, între altele și asasinatul feros dela Marsilia. Ziariștii francezi vreau să se convingă la fața locului, că într-adevăr lagărul acestor oameni fără suflet a fost desființat, cum afirmă Ungurii.

APARATE DE RADIO, diferite sisteme, ultimele modele, se află de vânzare, cu prețuri moderate, mai eftin ca oriunde, la librăria „Foaia Poporului”, Sibiu.

PRIZONIERII ARDELENI, cari se mai găsesc (și suntem informați că se mai găsesc mulți) în Rusia Sovietică, în urma reluării legăturilor diplomatice între guvernul nostru și cel dela Moscova, se vor putea întoarce la vetrele lor. Se știe că până acum, autoritățile bolșevice le puneau tot felul de piedeci și chiar nici să scrie nu-i lăsa. Acum, în cel mai rău caz, vor putea să-și vestească pe cei de acasă, că mai trăiesc.

AVIZ. Primăria Municipiului Sibiu aduce la cunoștința generală, că verificarea și centralizarea tabelor de recensământ pentru orașul Sibiu se face din 4 până la 7 Nov. 1934. Tinerii cari au ceva de reclamat se pot prezenta înaintea Comisiei în zilele fixate la orele 9 dimineața.

Ambrosi, Fischer & Co, Aiud, au editat iarăși în execuție ireproșabilă noul catalog de sorturi și prețuri pentru anul 1934/35. Anexa conține instrucțiuni prețioase asupra altoiului și culturii de pomi fructiferi. Indesebi de bogat e asortimentul de trandafiri.

Bijuterii, ceasornice, Tacâmuri, Verighete, obiecte pentru cadouri la **Emil Höchsmann,** Bijuterier Sibiu, strada Regina Maria 41 15708

AVIZ. Se aduce la cunoștința proprietarilor de automobile, că impozitul trebuie plătit anticipat pe ziua de 1 al fiecărui trimestru.

CINE câștigă 3 abonați la „Foaia Poporului”, primește în cinste 2 cărți frumoase de cefit.

Cuvinte către abonați

In fiecare săptămână, noi, cei cari scriem „Foaia Poporului”, ne străduim să dăm cetitorilor noștri un material bogat și ales, care să alcătuiască pentru ei o adevărată hrană sufletească.

Punem, în coloanele foii, vești și întâmplări din politica externă, icoane din politica din sânul țării, chestiuni economice, sociale, culturale, vești de pe satele și orașele noastre, în sfârșit tot ceace e bine să știe și să cunoască un gospodar vrednic al veacului în care trăim. Și lucrul acesta îl facem de 42 ani, ceace nu e puțin în viața culturală a unui popor, ca al nostru.

Cetitorii noștri, însă, ne vor da dreptate și ne vor înțelege, dacă le spunem, că și noi luptăm cu greutate bătăiești nespuse de mari. Criza, care bătăiește cu atâtă înverșunare pretutindeni, ne-a atins și pe noi și ne face să suferim mult din pricina ei.

Munca noastră, însă, este mult prea folositoare Neamului, pentruca ea să poată fi părăsită. „Foaia Poporului” putem spune, că este tot atât de trebuincioasă vieții sufletești a poporului nostru, după cum ne este trebuincios, pentru viața trupească a tuturor, aerul și lumina.

De aceea, acum spre sfârșitul anului,, adresăm cetitorilor noștri un călduros și stăruitor apel, rugându-i să nu ne dea uitării și cei cari au restanțe să le achite, iar cei cărora le expiră acum abonamentele, să le reînnoiască.

Dacă cetitorii noștri își vor face datoria față de foaie, plătind cinstit, atunci vom putea să ducem și noi, cu puteri mai bune, lupta pentru luminarea și ridicarea poporului.

Nădăjduim că glasul nostru nu va răsună în pustiu.

Răi plătitori la Foaie

Cu durere constatăm, cât este de mare numărul celor ce nu plătesc gazeta. Și între ei sunt și de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creștinesc. Dintre aceștia mai dăm azi pe următorii: Iosif Cranceova, Aurel-Vlaicu, p. Orăștie; Nica Putnic, Bărzasca, j. Caraș; Opreș Achim, Gârbova, j. Sibiu; Ieronim Bugnari, Ilva-mare, j. Năsăud; Ioan Zăgrean, Jimbor, j. Someș; Isidor Vereș, Livada, j. Someș; Nicolae Hilohiu, Telu, j. Brașov. — Alții vor urma dacă nu-și plătesc datoria.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”. Redactor responsabil: H. N. BRATU

DIN FOLOASELE IMPRUMUTULUI DE INZESTRARE

15992

a) Cupoanele purtătoare de dobânzi, se plătesc în valoarea aur a leului;

b) Dobânda este de 4% la sută, iar primele reprezintă față de prețul de emisiune un spor de 40%;

c) Dobânzile și primele sunt scutite de impozite;

d) Plata în lei valoarea aur vă asigură economiile de orice risc valutar;

e) Cupoanele scăzute se primesc drept numerar la Casele Publice.

SUBSCRIEȚI LA IMPRUMUTUL INZESTRĂRII

Primăria comunei Avrig
Nr. 806/1934 15999

Publicațiune

Comuna Avrig, exarândă prin licitație publică în ziua de 15 Noemvrie, ora 11, cârciuma comunală. Prețul de concurență Lei 37.000. La caz de nereușită se repetă la 23 Noemvrie a doua licitație cu aceleași condițiuni.

Licitația se ține la primăria comunei Avrig.

Condițiile se pot vedea la primărie.

Primăria com.

Un ucenic

cu 2-3 clase secundare, se primește momentan la Librăria „Foia Poporului” în Sibiu, str. Mitropoliei No. 12.

Primăria com. Slimnic
Nr. 1363/1934 15998

Publicațiune

Comuna Slimnic, jud. Sibiu, arândează prin licitație publică, ce se va ține în ziua de 4 Noemvrie 1934, ora 14, iar în caz de nereușită la 11 Noemvrie 1934 — cârciuma comunală, pe un period din 15 Februarie 1935 și până la 31 Martie 1938.

Condițiunile de licitare se pot vedea la primărie în orele oficiale.

Slimnic, 10 Oct. 1934.

Primăria com.

Se dau lecții de dactilografie

după metoda cea mai nouă cu zece degete, ieftin, cu succes garantat. Vânzări și reparații de mașini de scris. Inf. 8-9 și 18-20, Piața Reg. Ferdinand 21/L. 15997

ATENȚIUNE! Cea mai bună CAFEA în Sibiu găsiți sigur la magazinul special de CAFEA 16001

„La Pașa”, strada Regina Maria Nr. 42

cu prețul dela Lei 27-¹/₂ kg. până la Lei 50-¹/₂ kg. cel mai bun. Cea mai calității neîntrăcută Lei 2-¹/₂, 3-¹/₂, 4-¹/₂ dkg. PREȚ DE DE-POZIT LA ZAHĂR: Lei 22.50 kg. zahăr cristal, Lei 23.50 kg. zahăr praf, Lei 24.50 kg. zahăr bucăți, precum toate celelalte articole de coloniale mai ieftine ca la oricare alt magazin din Sibiu.

Ardeți
BRICHETE
PETROȘANI

Biroul de vânzare:
Sibiu, str. Regina Maria 30

Plantarea de toamnă este cu mult succes!

Oferim pomi fructiferi, vițe altoite, trandafiri, etc. în calitate superioară Cereți preț curent gratuit!

Pepinierile de pomi altoiți a Institutiei Agricole, Mediaș.

Telefon 29. 15988

**BOLNAVII DE
Plămâni**

astmatici, bolnavii de piept, scrofuloși, anemici, sâraci de sânge, slăbiți, astă mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

SIROPUL VERDES

4 sticle 440 lei. Spesele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb”, Lugoj, No. 34, Banat.

**Vitorul
D-voastră**

vi-l cunoașteți dacă consultați pe cea mai renumită prezicătoare, care vă dă deslușiri despre trecut, prezent și viitor, precum despre orice chestiuni de amor, nașteri, procese, afaceri și boli. Sibiu, str. Regele Carol I (fost Gării) 43. Ore de primire dela 10-12 a. m. și 2-6 p. m. 16000

Vinuri de Drăgășani

vechi și noi, eventual și struguri în partizi mari și mici. Cereți informațiuni

Bursa de Vinuri
Drăgășani-Vâlcea.
15994

Ilustrate frumoase în mare alegere și cu prețuri moderate se află de vânzare la **Librăria „FOAIA POPORULUI”.**

Izvorul
cel mai ieftin de cam-
părare în Sibiu, este
**Postăvăria și casa de
modă pentru dame**
G. W. Graeff
Piața Regele Ferdinand 6
15928 rs

„ORANIER”

15993

Sobe și mașini de gătit

Sobe-cazane-turnate „Frank”, vânzare în
detaliu proprie dela depozitul fabricii la:

„URANOS S. A.”

Sibiu, Piața Gării 3 Telefon 24

Depozitele Băncii Uniunii Ardelene

Vizitați depozitul nostru!

Prețuri foarte ruduse!

Ocaziuni favorabile de cumpărare!

Casă bună de vânzare în Sibiu

Casa din Sibiu strada Mitropoliei No. 12, se află de vânzare. Cine dorește să o cumpere, poate primi informațiuni dela Administrația „Foia Poporului”, adăogând și timbre pentru răspuns sau venind în persoană la fața locului.

**Farmacia „COROANA”
Dr. J. Oberth**

MEDIAȘ Telefon Nr. 67

Piața Reg. Ferdinand 23 colț P. Reg. Maria

Depozit bine asortat a tuturor medica-

mentelor și specialităților din țară și

străinătate. În special Vă recomandăm următoarele:

MEDICAMENTE PENTRU ANIMALE: Distol, Galbimol, prafuri de ghindură, supozitoare pentru catar de engid și alte medicamente pentru orice maladii animale. **OTRAVA PENTRU ȘOBOLANI ȘI ȘOARECI:** Pasta Zelio și semințe, ceapă de mare și pastă fosforată Steiner. **SUBSTANȚA PENTRU CONSERVAREA MUSTULUI:** Natrium benzoicum și Nipakombin. **SUBSTANȚA PENTRU CLARIFICAREA VINULUI ȘI PTR. SULFATARE:** Kalumpyrosulfat tablete. — Vigore și sănătate prin CEAIURILE Dr. J. Oberth. Ceașuri pentru orice boli de orice natură. — Comenzi se rezolvă prompt prin ramburs. Expediere zilnică prin poștă sau prin tren 15966

Plantarea din Toamnă

aduce succes sigur!

Catalogul general despre pomi, trandafiri, tufe, vițe altoite se trimite la cerere gratuit.

Ambrosi, Fischer & Co.

Aiud, jud. Alba

15968

Prețurile pieței Sibiu

la 23 Octomvrie 1934

Calitatea mărfii	Dela		Până la		Calitatea mărfii	Dela		Până la	
	L	b	L	b		L	b	L	b
1 hl. Grâu . . .	825		425		1 litru Lapte de bivoli . . .	5		5	80
„ Găzări . . .	200		250		„ în plăci . . .	6		6	
„ Orz . . .	150		200		„ dus acasă . . .	25		35	
„ Ovă . . .	100		125		„ Smântână . . .	6		8	
„ Porumb . . .	150		190		„ Lapte covâș . . .	125		142	
„ de sâm. . .	—		—		„ Lemne de ars . . .	112		125	
„ Fasole . . .	200		250		„ fag . . .	80		130	
„ Mazăre . . .	—		—		„ stejar . . .	55		80	
„ Cartofi . . .	50		70		„ mestecate . . .	100		115	
„ noi . . .	75		100		„ Fân . . .	90		110	
leg. Morcovi galb . . .	1		2		„ Lucernă . . .	80		90	
„ Pătrânjel . . .	1		2		„ Otavă . . .	55		65	
„ Ceapă . . .	1		2		„ Pale de nutreț . . .	—		40	
leg. Yellnă . . .	25		3		„ Napl de natr. . .	—		—	
1 buc. Lămâie . . .	1		5		„ Bostani . . .	40		70	
1 kg. Ceapă verde . . .	3		5		„ Găscă . . .	90		120	
leg. Usturoi . . .	8		10		„ grasă . . .	25		40	
1 kg. Varză . . .	1		150		„ Rață . . .	50		110	
„ Măre . . .	2		8		„ Curcan . . .	18		60	
„ Pere . . .	2		10		„ Pul . . .	1		170	
„ Nuc . . .	6		12		„ Găină . . .	30		50	
„ Struguri . . .	3		12		„ Boboci găscă . . .	—		—	
1 litru Lapte de vacă . . .	—		—		„ rață . . .	—		—	
„ în plăci . . .	3		—						
„ dus acasă . . .	4		—						

O carte blestemată

Dela Secțiile „Astrii”

Un popor care se cinstește pe sine însuși, nu e de ajuns să-și cunoască numai trecutul îndepărtat, cel istoric, ci și pe cel mai apropiat. Mai ales Românii din noile provincii trebuie să nu uite suferințele pe cari le-au îndurat sub jug străin, și să le povestească și tinerilor. Să cunoască și ei ce-au suferit părinții lor dela stăpânirile străine.

Au fost multe suferințe, despre cari nici aceia cari le-au trăit nu-și pot da seama cum au fost puse la cale. De unde au izvorât.

Astfel Românii din Ardeal — socotind aici pe toți Românii dela Apusul Carpaților — au răbdut în zecile de ani din urmă, înainte de războiu, un șir nesfârșit de împilări din partea guvernelor ungurești, fără să știe că toate acestea au fost puse la cale după un plan bine statornicit.

În 1907, s'a tipărit la Budapesta o carte de una mie pagini, pe cheltuiala guvernului unguresc. Ea poartă următorul titlu (tradus din ungurește): „Românii din Ungaria — spre folosință tainică. Scrisă, cu conlucrarea mai multor colaboratori, de Anton Huszár, traducător la ministerul de interne”.

Cartea s'a tipărit numai în 25 exemplare, nu s'a vândut niciuna. A fost scrisă numai pentru folosința guvernelor ungurești. S'a ținut în secret, în taină, să nu știe de ea nici Ungurii, numai aceia cari vor ajunge miniștri. — Întreaga carte nu cuprinde altceva decât cercetări, în care se arată numărul și puterea Românilor din Ardeal, primejdia ce o reprezintă pentru neamul unguresc, și mijloacele prin cari ei trebuie să fie maghiarizați. — Este un fel de testament, un program hotărât pe care aveau să-l urmeze toate guvernele ungurești,

pentru desnaționalizarea Românilor dela Apusul Carpaților.

Aveau pentru ce să o tănuiască, să nu o cunoască lumea, căci pentru Unguri cartea e mare rușine, iar pentru Români a fost o carte blestemată.

Abia acum ne dăm noi seama — cari încă nu am cunoscut această lucrare — pentru ce oricâte guverne se schimbau în Ungaria, toate se purtau la fel cu Românii. Toate urmau programul de maghiarizare statornicit în această carte neagră, cu adevărat blestemată. În ea se arată pe rând: cum să ni-se maghiarizeze școlile, seminariile, bisericile. Cum să ni-se distrugă băncile, cum să se facă colonizări de Unguri printre Români; cum să nu ni-se îngăduie a mai cumpăra pământ; cum să ni-se ia dreptul de a alege deputați români, sau să ni-se zădărnicească; cum să fie împiedecată, în lucrarea sa de luminare a poporului „Astra” și o sumedenie de alte măsuri.

Până la războiu, guvernele ungurești au și pus în aplicare multe din acest program nevrednic pentru o țară, ce spune că nu-i sălbatică. S'a adus legea școlară de maghiarizare a lui Apponyi, s'au maghiarizat toate grădinile de copii, școlile normale. S'a înființat o episcopie ungurească greco-catolică; s'a stabilit zona culturală în 1917; s'a adus legea pentru a înconjura Ardealul cu un brâu de populație ungurească, iar pe Românii de aici să-i mute în inima Ungariei.

Toate aceste blestemății puse la cale după programul din cartea neagră, le face cunoscut acum dl profesor universitar Onisifor Ghibu în revista „Transilvania”, scrisă în franțuzește și tipărită la „Astra” noastră.

E bine să știm și noi ce ne mai aștepta în Ungaria. Ion Agârbiceanu

Viza livretelor militare

Cercul de Recrutare Sibiu, aduce la cunoștința generală următoarele amănunte asupra vizei livretelor, cari amănunte sunt aceleași și pentru alte ținuturi, anume:

Viza livretelor oamenilor dela vatră pe anul 1934, pentru oamenii cari nu au putut face viza livretelor pe timpul lunii August—31 Octomvrie crt. se face cu începere dela 1 Noemvrie 1934 și durează până la 31 Decemvrie 1934.

Se vor prezenta la viză toți oamenii aparținând ctg. 1907—1931, ambele inclusiv, adică cei născuți în anii 1885—1909 inclusiv, precum și subofițerii de rezervă până la etatea de 55 ani, inclusiv.

Nu se vor prezenta la viză:

Contingentul 1906 și 1932.

Oamenii ce au fost concentrați în anul 1934.

Oamenii ctg. 1931, cari au făcut serviciul militar la marină, grăniceri și jandarmi.

Oamenii scutiți și reformati definitiv.

Oamenii cari și-au vizat livretul de serviciu militar Md. E odată cu certificatul de dispensă în intervalul dela 15 Sept.—30 Octomvrie 1934.

Tinerii dispensați ca susținători de familie și cari se află în cursul celor 5 ani, cât se prezintă în fața Consiliului de Recrutare.

Oamenii se vor prezenta personal la viză, aducând cu sine livretul, ord. de chemare, sau ord. de rămânere la vatră și ori ce fel de adevărîță în legătură cu viza livretelor.

Meseriașii vor aduce și carnetele de meseriaș.

Oamenii cari la viza livretului pe 1933, au fost reprezentați printr-o persoană streină, nu li se mai aprobă în acest an aceasta și vor fi obligați a se prezenta personal la viză.

Oamenii ce aparțin altor Cercuri de Recrutare și cari pe timpul executării operațiunii vizei se află pe raza Cercului de Recrutare Sibiu, pot face viza odată cu oamenii din comuna în care se găsesc la data fixată acelei comune și pentru care

lucru se va interesa la primăria sau postul de jandarmi din comuna respectivă asupra datei când va avea loc operațiunea vizei.

Oamenii cari până la data de 31 Decemvrie a. c., nu și-au făcut viza livretelor, vor fi considerați infractori și vor fi dați judecății conform art. 224 bis Cod. Just. Militare.

Comandantul Cercului de Recrutare Sibiu
Colonel Em. Anastasescu

Șeful Bir. Mobilizare
Maior A. Elefterescu

După atentatul dela Marsilia

În numărul trecut al foii am fost arătat, că poliția franceză a isbutit să pună mâna pe doi dintre complicii lui Vlada Gheorghieff (zis Kelemen), ucigașul Regelui Alexandru și al lui Barthou. Acum poliția franceză (ca și cea iugoslavă și din alte țări) caută să dea de firul întregii organizații a teroriștilor, cari au săvârșit crima blestemată.

Printre cei luați la ochi este în primul loc Pavelici, șeful organizației teroriste croate și Kvaternik, cari se găsesc în Italia. Poliția franceză a cerut guvernului italian extradarea acestora.

Deasemenea, se mai vestește, că la Paris a fost arestat Pribicevici, o cunoscută personalitate, care a fost în mai multe rânduri ministru în Iugoslavia. În anul 1930, Pribicevici și-a părăsit patria, fiind pus sub urmărire, din pricina agitației pe care o desfășura.

Prețul banilor

În ziua de 26 Octomvrie 1934

Fr. Francezi	6.60 până la	6.90
Dolari	98.—	112.—
Mărci germane	38.—	39.50
Lire sterline	490.—	500.—
Lire italiene	8.80	9.20
Leva	0.90	1.20
Franci elvețieni	32.55	33.40
Șilingi austriaci	23.—	24.—

Tunul lumină

Nu omoară pe inamic, dar îl paralizează

Inginerul francez Edmond de Christmas a făcut o născocire foarte interesantă. El a inventat tunul lumină. Tunul acesta se deosebește de toate celelalte prin aceea că nu omoară. Raza enorm de puternică, ce se produce în momentul descărcării tunului paralizează pe o mare întindere toate ființele, fie animal sau om și îl face pe acesta din urmă, timp de mai multe ore impropriu pentru luptă.

Cei atinși de aceste raze, cad într'un fel de beție a luminii, care se manifestă prin orbirea temporală a individului și starea lui este asemănătoare unui om beat de alcool.

Marea însemnătate a invenției, din punct de vedere militar, este acțiunea ei față de aeroplan. Pilotul lovit de aceste raze, nu mai poate conduce aparatul său și se prăbușește. Deasemenea, trupele inamice vor fi scoase din luptă dela distanțe foarte mari, căci au și început să fabrice tunuri-lumină, a căror putere va fi extraordinară. Raza de lumină ce va ieși din țeava tunului va avea o putere de luminat a trei milioane de lumânări și va dura vreo 12 secunde. Mai mult timp nu poate lumina, pentru că această lumină uriașă produce o căldură atât de mare, încât țeava tunului, cu toată instalația de răcire, s'ar topi.

Invenția lui Edmund de Christmas nu era pentru a fi folosită în război, ci pentru trebuințele poliției, spre a combate grevele, fără morți și răniți.

Toamnă

Mă pregătesc de-acum să te culeg, durere
Și să-te strâng în cupa suferinței mele,
Căci, uite..., toamna bate 'n geam și cere
S'o las ca să-și așeze peste min' zăvoare grele.

Din zarea rece și pustie — cărd de nouri
Se urcă pe bolta umedă de ploae;
În crâng se sbat sinistrele ecouri
Și în zăvoiu se tângue talanga de cioae.

În cimitir, pe gârbovite cruci de brad,
S'animă frunze de salcâm înfiorate
Și salbe de petale se scutură și cad
Pe bulgării ce 'nchid subei dureri nemăsurate.

Pregătiți-vă de-acuma ochi să plângeți,
Alătura cu crucile din tristul țințirim
Și sub pleoape umede să strângeți
Veșnicia..., căci în curând și noi o să murim!

Nic. Nicoară-Dobârceanu

Trăgând cu urechea

în dreapta și stânga

Între Vasile al Dobrii și Lisandru Orbului s'a încuibat o ură fără pereche. Vina o purta Sinefta — o fată cam ușuratică — căreia îi plăcea să le facă cu ochiul la amândoi. De frumoasă era frumoasă și avea pe „vino 'ncoace”. Dar vedeți d-voastră, firea flăcăilor nu se împacă să facă acest târg. Lisandru, care era mai „șui” și „cu capul în mână” îi purta sâmbetele lui Vasile al Dobrii. Într'o seară, pe când Vasile urca grăbit dealul, spre casa cu strășina de pae a Sineftei, Lisandru îl întâmpină la o cotitură de uliță, cu un ciot de răchită și până când Vasile să prindă de veste, acesta îl pocnește „la mir”, cu atâta tărie, încât l-a lăsat una cu pământul.

Sufletul lui Vasile s'a dus spre odihna veșnică, iar Lisandru, cu cătușele la mâini a fost dus în fața judecătorilor pământești. După ce i-s'a luat cuvenitul interogator, judecătorul, căutând să afle pricina care l-a făcut pe Lisandru să săvârșească această faptă, îl întreabă:

— Recunoști că ai ucis pe Vasile al Dobrii din Frăsâni?

— Recunosc — a răspuns, cu glasul molatec Lisandru.

— Pentru ce ai săvârșit acest omor?

Lisandru a început să îndruga crâmpene din istoria dragostei lor cu Sinefta. La sfârșit, judecătorul îl întreabă pe Lisandru:

— Și cum de ai dat tocmai în cap?

— Apoi, să fie cu iertăciune, d-le judecător, și onorat „trebunal”, când umblam și eu la școală, am învățat o zicătoare: „Peștele dela cap se strică”... Pozaș.

REGATUL ROMÂNIEI MINISTERUL FINANTELOR

PROSPECT DE EMISIUNE IMPRUMUTUL DE INZESTRARE A ȚĂRII 4 1/2% DIN 1934

Scopul împrumutului. În baza legii publicată în Monitorul Oficial No. 156 din 10 Iulie 1934 și a Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2084 din 6 Octombrie 1934, se autorizează Ministerul Finanelor de a emite prin subscripție publică un împrumut care va fi numit „*Împrumutul de înzestrare a țării*” 4 1/2% din 1934.

Acest împrumut este destinat să acopere cheltuielile pentru investiții absolute necesare apărării naționale, culturii naționale, agriculturii, construcției și refacerii de drumuri, precum și alte lucrări publice. Împrumutul se va emite în condițiile următoare:

1. Obligațiuni. Titluri. Ministerul Finanelor emite obligațiuni la purtător numite „*Obligațiuni 4 1/2% 1934*” constituind „*Împrumutul de înzestrare a țării*” a cărui valoare nominală va fi totalul sumelor cuprinse în obligațiunile efectiv achitate până la sfârșitul subscripțiunilor.

Obligațiunile create vor fi în valoare nominală de 1.000 lei și vor fi reprezentate prin titluri de: o obligație, 2 obligații, 5 obligații, 10 obligații și 20 obligații, adică se vor emite titluri având următoarele valori nominale: 1.000 lei, 2.000 lei, 5.000 lei, 10.000 lei și 20.000 lei.

Fiecare obligație va purta un număr de ordine, deci pe titlurile de două obligațiuni vor figura două numere de ordine consecutive, pe titlul de 5 obligațiuni vor figura cinci numere de ordine consecutive, etc.

2. Dobânzi. Cupoane. Obligațiunile vor fi purtătoare de o dobândă de 4 1/2% pe an, începând dela 1 Decembrie 1934 și până la amortizarea lor. Dobânda anuală va fi plătită jumătate la 1 Iunie și jumătate la 1 Decembrie, prima plată de dobândă făcându-se la 1 Iunie 1935.

Obligațiunile vor fi prevăzute cu un număr de 40 de cupoane, pentru plățile de dobânzi necesare în primele 40 de semestre, și un talon în schimbul căruia se va da o nouă foaie de cupoane după achitarea primelor 40 de cupoane.

Cupoanele scăzute se primesc drept numerar pe valoarea lor nominală de către toate casele publice.

3. Amortizarea. Obligațiunile vor fi amortizate în cel mult 40 de ani prin trageri la sorti trimestriale, începând din anul 1935. Tragerile la sorti se vor face în zilele de 1 Februarie și 1 Mai ale fiecărui an pentru obligațiunile cari vor fi rambursate la 1 Iunie următor și în zilele de 1 August și 1 Noembrie ale fiecărui an pentru obligațiunile care vor fi rambursate la 1 Dec. următor.

4. Rambursarea obligațiunilor. Premii mari. Obligațiunile eșite la sorti la tragerile trimestriale vor fi rambursate la scadență cu premii mari sau cu prime de rambursare.

a) **Amortizarea cu premii mari.** Pentru fiecare total de un miliard de lei subscriși în împrumut se vor amortiza cu premii mari, plătindu-se în anul întâiu:

1 oblig. cu	3.000.000 lei	total	3.000.000 lei
2 „ „ câte	1.000.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	500.000 „	„	2.000.000 „
4 „ „ „	250.000 „	„	1.000.000 „
46 „ „ „	100.000 „	„	4.600.000 „
57 obligații rambursate în total			12.600.000 lei

În anii următori, numărul obligațiunilor cari, pentru fiecare total de un miliard lei subscris, se rambursează cu premiile mari arătate în tabelul de mai sus, rămâne același ca în anul întâiu cu excepția că numărul obligațiunilor care se rambursează cu câte 100.000 lei se micșorează cu câte o obligațiune din an în an.

Pentru fracțiunea de miliard ce va fi cuprinsă în valoarea nominală totală subscrisă se va adăoga pentru premiile mari anuale o sumă proporțională cu acea fracțiune.

Distribuția premiilor mari anuale se va face la cele 4 trageri din anul respectiv în părți pe cât se poate egale.

Imediat după închiderea subscripției, cunoscându-se valoarea nominală a împrumutului, se va arăta cu precizie distribuția premiilor mari acordate la fiecare tragere trimestrială.

b) **Amortizarea cu prime.** Celelalte obligațiuni eșite la sorti și cari nu au eșit la tragerea cu premii se vor achita cu o primă de 200 lei peste valoarea nominală de 1.000 lei. Prin urmare, titlurile de 1.000 lei vor fi rambursate cu 1.200 lei, cele de 2.000 lei cu 2.400 lei, cele de 5.000 lei cu 6.000 lei, cele de 10.000 lei cu 12.000 lei, cele de 20.000 lei vor fi rambursate cu 24.000 lei.

Obligațiunile eșite la sorti se primesc, din ziua scadenței lor de plată, drept numerar pe valoarea lor de rambursare, de către toate casele publice.

5. Tabel de amortisment. Numărul obligațiunilor ce se vor amortiza în fiecare semestru va fi arătat într-un tabel de amortisment tipărit pe fiecare titlu. Acest tabel va fi alcătuit pe baza unei semestrialități constante, care ar amortiza întreg împrumutul prin trageri la sorti în 80 de semestre, cu o dobândă de 2 1/4% pe semestru, plata obligațiunilor făcându-se pe valoarea lor nominală. (Această semestrialitate constantă va fi mărită cu suplimentul necesar acoperirii primei de 20% și a premiilor mari).

6. Efectuarea tragerilor la sorti. Tragerile trimestriale se vor face fără deosebire asupra titlurilor de câte o obligațiune grupate

în serii de 20, asupra titlurilor de 2 obligațiuni grupate în serii de 10, asupra titlurilor de 5 obligațiuni grupate în serii de câte 4, asupra titlurilor de câte 10 obligațiuni grupate în serii de câte 2 și asupra titlurilor de câte 20 de obligațiuni considerate câte una.

Numărul obligațiunilor trase la sorti în fiecare trimestru va fi jumătate din numărul obligațiunilor arătate în tabelul de amortisment că trebuie rambursate în semestrul respectiv, ținându-se seamă că obligațiunile sunt trase la sorti în grupe de câte 20. În tragerile pentru amortizarea cu premii mari, fiecare posesor de titluri participă cu atâtea numere câte obligațiuni are; prin urmare, posesorul unui titlu de o obligație participă cu un număr, posesorul unui titlu de 20 obligații participă cu 20 numere.

7. Incetarea dobânzilor. Obligațiunile eșite la sorti nu vor mai produce dobânzi dela data când suma cu cari sunt rambursate devine exigibilă. Obligațiunile prezentate la rambursare trebuie să cuprindă toate cupoanele cu scadențele următoare datei când amortismentul devine exigibil.

Valoarea nominală a cupoanelor lipsă va fi scăzută din suma de rambursare.

8. Scutirea de impozite și taxe. Plata dobânzilor și a sumelor cu cari se amortizează obligațiunile va fi făcută purtătorului cupoanelor sau obligațiunilor fără nici un fel de reducere, adică aceste plăți sunt scutite de orice fel de impozit (elementar și supra cotă) și de orice fel de taxe sau drepturi de orice natură prezente sau viitoare percepute sau impuse de Stat.

Deasemenea, obligațiunile vor fi scutite de impozitul pe succesiuni și de impozitele pe actele dotale și cele de donațiuni.

9. Stabilitatea leului. Plata dobânzilor și amortizărilor se va face în lei, așa cum sunt definiți prin legea monetară din 7 Februarie 1929, adică 1 leu corespunzând cu valoarea legală de azi a unei cantități de 10 miligrame aur cu titlu 0,900.

10. Lombardare. Garanții. Cauțiuni. Titlurile acestui împrumut vor fi primite spre lombardare de către Banca Națională a României, Casa de Depuneri și Casa Națională de Economii și Cecuri postale.

Ele vor fi primite pe valoarea lor nominală în toate cazurile când legea sau regulamentul obligă la depunerea de garanții sau cauțiuni.

11. Prescripțiuni de plată. În cazul când plata vreunui cupon nu va fi cerută în timp de 5 ani dela scadența sa, sau amortizarea vreunei obligațiuni nu va fi reclamată într-un interval de 10 ani dela data scadenței sale, posesorul cuponului sau obligațiunii, pierde dreptul la sumele ce i s'ar fi cuvenit, acestea rămânând în folosul Statului.

12. Subscripțiuni. Prețul de emisiune. Subscripțiunile la acest împrumut se vor face între 5 și 30 Noembrie 1934, Ministerul Finanelor rezervându-și dreptul să le închidă și mai înainte.

Prețul de emisiune al unei obligațiuni de 1.000 lei este de 880 lei și se plătește odată cu subscrierea.

13. Plăți cu titluri de rentă. Se admite ca o parte din suma de plată, care să nu depășească 20% din valoarea nominală subscrisă, să se facă cu titluri din rentele de mai jos, socotite pe cursul arătat în dreptul fiecăruia.

RENTA	CURSUL	RENTA	CURSUL
1 4% 1889 Internă	75%	11 4% 1908	60%
2 4% 1889 Externă	75%	12 4% 1910 Internă	55%
3 4% 1891	75%	13 4% 1910 Externă	55%
4 4% 1894 Externă	65%	14 4 1/2% 1913	55%
5 5% 1894 Internă	70%	15 5% 1916 Impr. naț.	55%
6 4% 1896	60%	16 5% 1919 „ unirii	55%
7 4% 1898	45%	17 5% 1920 „ refac.	55%
8 5% 1903	60%	18 5% 1920 Deblocată	50%
9 4% 1905 A. B.	55%	19 5% 1922 Renta de expr. amort.	50%
10 4% 1905 Convertită	55%	20 5% 1922 „ perp.	50%

Obligațiunea de 1.000 lei se poate plăti deci cu 680 lei în numerar și 200 lei în titluri de rentă.

Dacă valoarea titlurilor prezentate în plată depășește 20%, din valoarea nominală totală subscrisă, plusul rămâne în folosul Statului; dacă este mai mică de 20%, diferența se completează cu numerar.

Titlurile primite în plată trebuie să aibă toate cupoanele cu scadențele ulterioare datei de 1 Decembrie 1934.

14. Ghișuri de subscripție. Subscripțiile și vărsămintele se vor face la Banca Națională a României și Sucursalele ei, la Casa Națională de Economie și Cecuri Postale, la Birourile oficiilor postale, la toate Casele publice și la Băncile ce vor fi arătate la timp.

Ghișurile de subscripție vor pune la dispoziția subscriitorilor formularele necesare. Pentru sumele vărsate se va elibera o chitanță de primire, care la nevoie, poate fi trecută de titularul ei pe numele altei persoane, prin simpla mențiune în scris, pe acea chitanță, a transmisiunii posesiunii.

15. Liberarea titlurilor. Titlurilor definitive cuvenite subscriitorilor vor fi liberate în schimbul chitanțelor de vărsăminte prin ghișurile unde s'au făcut subscripțiile.

Ministrul Finanelor, VICTOR SLĂVESCU

București, 20 Octombrie 1934